

ACiD

70s

Vitamine A

**Uit het leven van
marionetten**

Meet the new board

WINTERSPORT

31/01/2019 - 04/02/2019

Inclusief: Eten (ontbijt & diner), verblijf, skispullen (snowboarden bijbetalen), skipas, vervoer en gegarandeerd gezelligheid!

Prijs €365 bij 35 personen

Voor meer informatie: wintersport@acdweb.nl

Colofon

Editorial Office

Chairman: Lars Overwater
 Secretary: Maarten van Dorp
 Treasurer: Robin Schatens
 Illustrator: Ninke Nieuwenhuis
 Ambassador abroad: Marit Beerse

Mail

blad@acdweb.nl

Circulation

550

Next deadline

December 2018

Current periodical

Volume 50 #1

ACiD is the periodical of the Amsterdams Chemisch Dispuut, the study association of Chemistry in Amsterdam. ACiD is home delivered to ACD's members and donators and distributed around the department of Chemistry.

From the editor

Heya!

Because I did not receive anything from the previous editor, I decided to write something myself, as, in fact, I am the editor now.

This year the blad will be different from previous years. There will be loads of series, like the Vitamin-series, Blaaden uit Den Ouden Doosch, Chemici op Avontuur and a column to which you all can add something! So if you have anything to say, write us!

Content

- 4** Former chair speaks
- 5** New chair speaks
- 6** Meet the 73rd board
- 8** Wat gebeurde er in de 70s?
- 9** Blaaden uit Den Ouden Doosch
- 15** Chemici op Avontuur: Dublin
- 16** Vitamins the series: Vitamin A
- 20** Uit het leven van marionetten: 1:45 uur voor de catastrofe
- 22** In 50 jaar is er veel veranderd, maar ook veel niet

I hope you'll all enjoy this blad and that the nostalgic feelings will arise while reading all the funny and old-fashioned pieces from the previous 50 years of the ACD-blad.

Hopefully you'll learn something new about vitamin A, the new board and the culture of the 70s, because you should never stop learning.

Enjoy the first blad!
 Your loving editor,
 Marit Beerse

Former chair speaks

Dear ACD'ers,

This will be my last piece in this beautiful magazine and I would like to look back, with you, on the beautiful year we've had together.

We've had interesting lectures from companies, alumnis and PhDs. There were excursions to the other side of the Netherlands, like Mercachem and Hooghoudt, and excursions to companies at Science Park. But only one excursion can be the best of all excursions and that was definitely the excursion to Prague! Czech companies, universities, institutes and of course a few bars were visited and I think everyone had a lovely time.

The weekly drinks in the Brainwave have been a constant factor of 'gezelligheid' and a very welcome ending to a week full of studying. With different themes every week and of course honouring the tradition of the 'Red October borrel' and the 'Kabouter borrel', no one could have felt left out. But let's not forget all the other activities!

Doing sports with the sports committee or at the ONCS or even far away in France during the winter sports trip! Partying as your favourite fairy-tale character or in your fancy suit with your fancy date at the gala. Eating delicious food made by the KoCo for only five euros.

One of the committees that has been very, very busy this last month is the KOEST. First, the Faculty Introduction came along, where the new sjaars could get to know their peers, their new study and their new favourite study association! With lots of food, lots of drinks and a little sunshine this lovely day came to an end.

For everyone who wasn't at the FI, the Meet the Freshmen drinks was the very first drinks of the new year. Traditionally, the active members of last year all got Pokemon cards with special powers and the sjaars tried to catch as many as they could.

Then EJW came along, the best weekend of the year. All the way in Ellertshaar, KOEST organized an amazing weekend with a casino night, a haunted house and (the best of all) the beer estafette. So a big shout out to the KOEST for showing the sjaars and all the other ACD'ers a good time!

And before we knew it, it was the 25th of September, the moment my board and I had been waiting for: the change of boards. The moment was very sudden and as I was walking to my new place it felt very weird to know that I would never hit that hammer again to open or close a General Meeting (or to make everyone shut up). But luckily the new chairman is just as capable of hitting that hammer and as he opened the meeting my worries subsided.

Now it's time for me to say my final goodbye. I want to thank all members, donors and VOLA-members and finally the board members of the 72nd board, I have enjoyed this last year with you enormously, I wouldn't have survived without you and hopefully we will have many fun activities and drinks to share together.

Last but not least, I want to wish the new board good luck and a lot of fun! This will be your year and I'm sure you will make something beautiful of it!

Lots of hugs, kisses and teary goodbyes,
Your ex-chairwoman, Tula Kaptein

New chair speaks

Dear ACD'ers,

This is the first time that I am writing such a piece for our beloved magazine ACiD, so please, go easy on me. I am very excited to tell you that not only me but the entire new board are really looking forward to the upcoming year. In September, we almost could not wait to be the new board and start planning things of our own. However, first, we had to go to the General Assembly. There were quite some people present, which was great! The day after the assembly, our constitution reception took place in "Café Hotshots". We had a great time and really want to thank everyone for being there and congratulating us. We were really happy to see lots of active members of the last and upcoming year! We give our all to make the ACD an even more lovely association, but we are really glad that we have so many active members to help us! Of course, the CWAL will make sure all of you guys are well appreciated this year, as you should be! Together with you, we will have another year full of interesting lectures, fun activities, awesome excursions and great parties!

Speaking of fun activities, the Intreeweek was the first time for us to see our new first-year students. Sadly, there were only two small groups of about 10 people. Luckily, they made up for it by simply being awesome! They had a week of exploring our loved city Amsterdam, getting to know each other and making great memories, that hopefully last for years. Also, during the Intreeweek, the "Facultaire Introductie" took place. For the new Bachelor-students, this was on Tuesday. This was a great opportunity for the freshmen to explore the Science Park and to get to know the ACD. Afterwards, we traditionally went to Café Nota Bene. I was happy to see so many people there, with "sjaars"

among them! On Thursday, the (pre-) Masters-students all went to the Science Park for some introductions. I can proudly say that, for the first time, the ACD also organized a great BBQ for the Master-students! I had a great time and I hope I will see a lot of new Masters on the Master-activities!

Of course, there will not only be Master-activities this year. We already had some great activities last months! We went to Ellertshaar for our "eerstejaars"-weekend! Although the number of freshmen was low, they (again) made up for it by being awesome! In addition to that, we had a great symposium: "Analysis and Chemistry of Drugs", which is ACD in short! I personally really enjoyed all the talks about improving and discovering medicines (and drugs). And that's not even all! We had some "kei gezellige" drinks on Friday, a sportive football tournament and many more activities! And there will be even more coming up! I cannot help to dream about the birthday party of the ACD, the Ski-trip, the BEC, the ONCS and all other awesome activities that will be organized the upcoming year!

I am sure that will all of you guys, we can make this year even more awesome than last year! And for an awesome last year, I really want to thank the 72nd board. For me, it was a great year, which will be very difficult to beat. Nonetheless, we will give it our all and make sure you guys have a fantastic year! Finally, I want to wish you all the best of luck during your study, projects and lives. Work hard, but don't forget to have fun now and then!

I wish you all the best of luck!

Your brand-new chairman, Rens Ham

Meet the 73rd board

Rens Ham - Chair (by Maarten van Dorp)

Rens will be the 73rd student to proudly carry the yoke of being the chair of the ACD. But don't let this fool you, nothing will change the fact that Rens very much is a Brabander. This means that he is force to be reckoned with on the 'borrels', not only because of his voracious appetite for a nice triple, but also because of his southern charm and accent

(though, sadly, ladies, he's already taken). But let us not forget his humble beginnings at the ACD as a 'vulsjaars', since his simple origins brought forth a modest and, quite literally, gentle man. And it's exactly that charming and gentle modesty that makes me think that Rens will be an excellent chair and makes me look forward to working with him the coming year.

Anissa Haim - Secretary (by Robin Schatens)

Anissa is this year's board very own labelling princess. Whether it is eight in the morning or two o'clock at night in the McDonalds after a CoBo, Anissa is always on top of the mail. And even when she is not dancing through the inbox, she is through her dance class (Go see her Instagram!). Anissa has a tough task ahead this year, cleaning up the minutes of the ALV, writing the fortnightly mail and reminding a very stubborn board to respond to their mails (several times probably, sorry Niesnies). Luckily Anissa is cut-out for the job and I very much look forward to working with her this year.

Robin Schatens - Treasurer (by Sophie Evers)

The well-known rule to keep the last button untied, well... Robin has his own interpretation of it. Most of the time he wears it vice versa (every button except for the last one open). Watching this "vreemde vogel" dance on Friday drinks, with his uncontrolled limbs floating around, is always a good way to enjoy yourself. But besides all the fun, there are some things which makes me really happy to have Robin on the board. Robin is the

one you can ALWAYS count on. Example: is his beardedly companion still sleeping and stinking after an evening full of girls, alcohol and some of Robins famous dance moves while this beard guy has a meeting to chair? Robin will hop on his bike and be there within 10 minutes without showering, but with a hang-over. Much sleep is not one of his necessities, one hour sleep, trying on some new shirts with his mom (DON'T FORGET THE BUTTONS!) and be right on time. He is meant to be a warrior and will be there not only for the board, but especially for you!

Maarten van Dorp - Commissioner of Education and Culture (by Anissa Haim)

Maarten, the only guy in our board with a beard, will be responsible for not only everything related to education, but he will also try to introduce some culture to the ACD as Commissioner of Education and Culture. Maarten is the perfect person for this task, with his love for philosophy, acting and debating with fancy words. Soon you can find him in the ACD room listening to classical music and reading the 'Volkskrant'. With his urge to know every detail of everything, he will be a great addition to our board and I can assure you that he will fulfill his tasks. On top of that, Maarten is fun to hang out with and always up for a party (you can find him always on our 'Borrels' and sometimes even 'Spectrum Borrels'). I learned one thing from him, he loves beautiful eyes!

Siza Huin - Commissioner of External Affairs (by Rens Ham)

Here's to our Commissioner of External Affairs! She will be the one in charge of all the awesome excursions and lectures that will be organized by the ACD! One will not expect her to fulfill this spot, as she does not want to travel so much. However, there is one very good reason why: she is totally in love with her cat! She makes lots of "snapchats" about her, how she is prowling on mice and lying in the sun. Other than her cat, Siza is definitely in love with the ACD! She just gives her

all for the committees and has great remarks about the ACD. Not only is she organizing all these excursions, she is also in charge of our website! She really puts in a lot of effort, which is what I think really makes her adorable. She will give her all for the association, however, when she is in the mood, you will find her dancing across the clubs! It is great to have a Commissioner that can be serious when she needs to be, and fun to hang out with when she wants to! I think Siza is a great addition to our board and I really enjoy working with her!

Sophie Evers - Commissioner of Activities and Bar (by Siza Huin)

This 'Ouderkerkse' lady will be our Commissioner of Activities and Bar the coming year! She is sometimes found in the gym, but usually near a beer keg. By carrying these kegs around she can still workout in between the many beers. She is also usually found in the company of other chemists. And what is better than organizing events where this is combined? In her unique way she has made chemistry students enthusiastic for the various activities of the ACD last year. She will now leave this task to someone else, but in order to keep the overview she will now be head of the ABC and as a member of the 73rd board of the Amsterdams Chemisch Dispuut.

Wat gebeurde er in de 70s?

in het kort en totaal niet volledig

Door Lars Overwater

Jongeren krijgen een duidelijke stem. En de tweede feministische golf manifesteert zich in Nederland, met o.a. de actie "Baas in eigen buik" van Dolle Mina.

Het koffiezetapparaat vangt de handgezette filterkoffie en de kleurentelevisie vindt algemene ingang. In het bedrijfsleven dringt de mini-computer door tot de afdelingen.

Opkomst en ondergang, van de punkmuziek. Bloei van het genre folkrock. Ook West-Afrikaanse muziek veroverd een westers publiek. En de popgroep ABBA boekt in dit decennium grote successen met diverse hits.

Feyenoord behaalt in 1970 als eerste Nederlandse voetbalclub een Europese titel, de Europacup gevolgd door Ajax in de volgende drie jaar.

Men gaat meer nadenken over het milieu. Afvalscheiding komt opzetten en vanaf 1972 doet de glasbak in Nederland overal zijn intrede op de winkelpleinen.

De oliecrisis van 1973 werpt een schaduw op het gehele decennium. In Nederlands Limburg wordt begonnen met de mijnsluiting. En de staalproductie daalt met een derde.

Wat verder nog opvalt is het taalgebruik. Het is namelijk een stuk zakelijker en men gebruikt logischerwijze oudere spelling en zegswijzen. Een voorbeeld daarvan is het onderscheid van kandidandi en kandidaten onder de leden. Een zoektocht op het internet naar de term kandidandus (mv. kandidandi) leverde weinig duidelijkheid op. Wat we wel weten is dat er in deze periode niet zo een duidelijk onderscheid bestond als dat we nu hebben tussen bachelor- en masterstudenten. Een kandidaat was toen een titel die behaald werd na het slagen bij het kandidaatsexamen, de bachelordiploma van vroeger. Een kandidaat heeft deze titel behaald en zal bij het vervolgen van zijn studie dus vergelijkbaar zijn met een masterstudent. Een kandidandus zien we dan als iemand die tracht een kandidaat te worden, oftewel een bachelorstudent.

Naast dit eigentijdse taalgebruik durfden mensen ook meer te zeggen. Dit is o.a. terug te vinden in gestuurde brieven naar de redactie, die later (soms voorzien van een reactie van de redactie) in het blad terug te vinden zijn. Mensen zeggen waar het op staat en geven

daarbij ook hun eigen ongezouten mening. Een mening die vervolgens met (meestal) gouden argumentaties weer wordt aangevallen in een latere editie van het blad. Een voorbeeld van dit taalgebruik zien we ook in een verslag van een ekskursie naar Shell eind 1969, zie hiernaast. Een verslag dat ondanks de niet bepaald positieve insteek alsnog geplaatst werd in het personeelsblad van Shell zelf. Dit samen met een juist wel positieve, ingezonden brief van ACD's ekskursieleider. Dit was gedaan zodat de lezer zelf een mening kon vormen over de gepresenteerde stukken. En dit is iets wat ook in het ACD blad te zien is. In iedere editie van het blad wordt getracht om voldoende informatie te geven, niet alleen om de lezer van informatie te voorzien, maar ook zodat de lezer een eigen mening kan vormen van hetgeen wat hem of haar geboden wordt.

Gelukkig stond het blad niet alleen vol met zakelijke, informatieve en serieuze stukken. Zo was er zelfs in het allereerste blad al wat ruimte voor een beetje ongein. Een aantal voorbeelden:

UITSLAGEN STUDIEPROGRAMMA PRIJSVRAAG (SPP)

Pietje Kru uit Kneuterredijk sleepte voor de achtste achtereenvolgende maal de hoofdprijs, een gratis abonnement op dit blad in de wacht door het studieprogramma met vijf minuten en drie en dertig seconden te verbeteren. Proficiat Pietje:

(maar gun de anderen ook eens een kansje)

Eervolle vermelding voor:

An Gazjeert

Zij stelde voor, voortaan eerst te pauzeren en daarna pas koffie te drinken in plaats van de koffie na de pauze te gebruiken.

Excursie Shell-noord

4 december 1969

Natuurlijk was niet iedereen op tijd bij de Shell-steiger voor het Centraal Station aanwezig. De man van het bootje begon tekenen van ongeduld te vertonen, toen het vertrek steeds weer werd uitgesteld ter wille van de laatkomers. Tenslotte werd de groep als compleet beschouwd en de tros werd los gegooid. Na aankomst aan de overkant van het IJ werd iedereen in een soort colloquiumzaaltje in de onderaardse gewelven van een laboratoriumgebouw geloosd.

Hier bleek, dat de kudde zelfs overcompleet was, hetgeen enige logistische problemen opleverde (zo drukte een der Shell-mensen, die vroeger zeker bij de Intendance heeft gediend, zich uit).

Zoals alle excursies begon ook deze met een algemeen praatje. Daarna werden enige speciale onderwerpen ingeleid, zoals kinetica m.b.v. NMR e.d. Voor de meeste aanwezigen wel bekend.

Eén der inleiders vertelde, dat de Shell veel onderzoeken zelf moet doen, omdat de universiteiten zich er niet mee bezighouden. Waarvan acte. Vervolgens een praatje over activeringsanalyse. Als voorbeeld werden o.a. „deposits” genoemd. Dit zijn koolafzettingen in cylinders van motoren. Deposits zijn in de regel schadelijk en onbruikbaar, hoewel er bij het proeven van de aangeboden koffie toch een toepassingsgebied voor bleek te zijn geweest: koffie van zetten. Zo zie je maar weer. Intussen was het over half een en er werd besloten tot de lunch. Dit vereiste een wandelingetje door een soort parkje met bomen, die allemaal van een naambordje voorzien waren naar een somber betonnen gebouwje. De lunch werd gegeven in een zaaltje, dat blijkens een podium met doek ook nog voor andere doeleinden wordt gebruikt. Beneden was een andere kantine, die veel weg had van de HEMA (Hier Eet Men Afval). Maar daar hoeven waarschijnlijk geen academici te eten. Het borreltje en de bitterballen waren uitstekend, evenals het pasteitje. De lunch zelf kwam niet boven de middelmaat uit.

Van het erbij geschonken brouwsel kon onmogelijk worden vastgesteld wat het precies was. Misschien wel koffie.

Na de lunch weer een geïllustreerd praatje, ditmaal over veldionenmicroscopie. Dit wordt gebruikt voor de studie van metaaloppervlakken (in casu katalysatoren).

's Middags volgden dan de rondleidingen. Geen NMR, wat gezien de inleidingen toch wel verwacht had mogen worden. Wel radiochemische laboratoria, die op een wat rommelige indruk na niet verschilden van soortgelijke laboratoria bij b.v. Philips-Duphar of TNO of ons eigen Analytisch Lab. En een gaschromatograaf heeft iedereen tijdens het instrumenteel analytisch praktikum wel gezien. Indrukwekkender was de multigamma-spectrometer voor het opnemen van energiespectra van deeltjes. Zo'n spectrum is in feite een histogram: aantal tegen kinetische energie. Men wist voorlopig niets beters te doen, dan deze spectra te verzamelen op magneetbanden, zo werd verteld, want een verfijnde analyse was voorlopig nog niet mogelijk. De rondleiding door dit lab. duurde exact tien minuten. Vervolgens naar het veldionenmicroscopie.

Hier werden zeer fraaie foto's vertoond van metaaloppervlakken op atoomschaal. Zeer duidelijk waren te zien de structuurveranderingen bij katalytische werking. De techniek is gecompliceerd, omdat o.a. met vloeibaar helium moet worden gekoeld. Terug naar de kelder voor een kop (lauwe) thee en het gebruikelijke vragenuurtje.

Er waren vrijwel geen vragen, zodat de excursie onverwacht vroeg afgelopen was. Wat aankleding betreft was deze excursie beslist knudde in vergelijking bijvoorbeeld met de vorige excursie naar Shell-Rijswijk. Maar daar is dan ook het Centraal-Kantoor waar de hoge bazen zetelen. Toch wordt hier in Amsterdam genoeg interessant werk gedaan; dat werd toch wel duidelijk.

In tegenstelling tot het overdekte personen-bootje van 's morgens werd de terugtocht gemaakt op het dek van een oude havensleepboot. Zou het verhaal over die twee verschillende bootjes voor academici en niet-academici dan toch waar zijn?

René van de Graaf
Hugo Walg

 Maagdenhuis-affaire nader bekeken.

onder. titel: ---
 Het Hoe en Waarom I.

Zijn wij ondemocratisch in ons optreden? Eisen we een heel Maagdenhuis voor ons op zonder een ander ook maar een tegel te gunnen? Nemen we het volle pond en geven we een ander geen gram? Als dit de reactie is op wat in de laatste weken is gebeurd is, dan moet de verbittering wel erg toenomen zijn.

De eis, waar het om gaat, is: medebeslissingsrecht voor alle werkers aan de universiteit, dus erkenning van een principe; anders gezegd: aanvaarding van het beginsel dat de basis van onze universiteitsgemeenschap onderling vertrouwen is. Iets dat in de "loze kreten": democratisering en zeggenschap samengevat wordt.

Waarom "loze" kreten? Omdat slechts weinigen er zich mee bezig houden en de grote meerderheid passief, d.w.z. kritisch-wantrouwerig toekijkt. Elke vordering van de ene groep ziet de andere als een nederlaag voor zichzelf. En dus viert "onbegrip" ongekende hoogtij. Want het gaat hier niet om een botsing tussen generaties, maar om een pijnlijke konfrontatie van twee maatschappij structuren: de bestaande bureaucratistisch-technokratische autoritaire en de nog in een nevel van onbegrip, wantrouwen en vrees gehulde nieuwe structuur; vrees, omdat ze als uitgangspunt het overbruggen van bestaande kloven, het realiseren van een acceptabele leef- en werkgemeenschap heeft?

Het is een feit dat de huidige situatie onmogelijk geworden is, dat dus studenten én wetenschappelijke werkers protesteren: de eerste door te provoceren, de laatste door hun medewerking op te schorten: meer en meer hoogleraren denken erover in deze structuur niet langer verder te werken, steeds minder zijn zij bereid functies als rektor, directeur, voorzitter op zich te nemen; het wetenschappelijk werk verhuist naar instituten buiten de

universiteit. Kortom, de universiteit is bezig te degraderen tot een "efficiënt" geleid schooltje.

En dus is er "onbehagen". En dus ontstonden er actiegroepen, waarvan de "loze kreet" een op de voorgrond tredend voorbeeld is.

Een eerste konklusie is dan ook gemakkelijk te trekken: de principiële belangen van alle betrokkenen komen overeen. Dat dit nog weinig beseft wordt leidt tot een tweede konklusie: verbreiding van dit inzicht is nodig.

Een kleine groep bleek bereid de konsekwenties eruit te trekken: zij organiseerde een actie die centraal gericht was, tegen het niet-funktioneren van de huidige universiteit (n.l. door het funktioneren tegen te gaan), niet alleen bedoeld voor bepaalde studierichtingen (b.v. andragogen) maar voor iedereen. Kortom, ze richtten het Maagdenhuis in als permanent actie en discussie centrum. Dat daar weinig van overgekomen is, lag niet verscholen in de bedoelingen van de aktievoerders, maar was te danken aan de belachelijke omstandigheden, waaronder de actie zich afspeelde. Zodat ons rest op de puinhopen van het stuntwerk te konstateren, dat de actie in principeel opzicht een sukses, maar politiek gezien een blunder was.

Dat velen wakker geschud zijn, is een belangrijk sukses van de actie. Want doel blijft democratisering en het middel daartoe is het interesseren van alle betrokkenen. Of de voorstellen die nu ineens ter tafel verschenen zijn ooit resultaat zullen opleveren, mag gezien documenten die onlangs openbaar geworden zijn, betwijfeld worden. Druk door middel van akties zal steeds uitgeoefend moeten worden. Want het gaat erom, dat alle bij de universiteit betrokkenen de gelegenheid krijgen om uit te maken, ieder voor zich, wat een aanvaardbare leef- en werkgemeenschap voor hem/haar is.

Het Hoe en Waarom II

Na jaren eindeloos gepraat over democratisering van onze universi-

All you need is Love (Titel)

Wij dachten de Studieraadsleden van dienst te kunnen zijn bij het bijwerken en complementeren van hun kennis aangaande de bij de chemici levende ideeën, behoeften en wensen wat betreft: Ekskursies, Brommers, Radios, studieprogramma's poker, Koffie, colleges etcetera... Kortom de Studie, door het vermelden van enige opmerkelijke resultaten van een door ons gehouden steekproef bij enkelen van de chemici. De geënquêteerden prefereerden anoniem te blijven aangezien zij bevreesd waren voor de konsekwenties van hun misschien wel al te radikale uitlatingen.

Vraag: Wat denkt u van de Studieraad?

JC I (aangezien chemici veel denken en nog minder zeggen zullen we, indien dat de DUIDELIJKHEID ten goede komt, ook de gedachtegang van de geënquêteerde weergeven)/: (JC denkend) "KRRRRR...KNARS..BOEM!! KRONK\$\$\$...tjops...££...HUH?!... DENKEN?..IK?!...STUDIERAAD???\$£&#+ f½..hier..klopt..iets..niet..?.." (hardop) "De studieraad??"

Vraag/ Kunt U uw gedachten nog iets nader omschrijven?

JC I "Oh.. eh..huh.. tja." (red./ deze uitlating heeft een statistisch gewicht van 3 kg.) (1)

Tot slot kreeg ik bijna een hartaanval toen ik het volgende tegenkwam. Een mededeling van het ACD met daarin vermeld dat de prijs der drankjes 25 centen bedroeg. "25 CENTEN! What a time to be alive!" is wat ik dacht. Ik hielp mezelf echter al snel uit deze droom door even te checken hoeveel dit nu waard zou zijn en wat blijkt? 0,25 gulden in 1969 staat ongeveer gelijk aan 1,12 euro in 2016. Kortom de prijs van een biertje aan de bar is helaas nog niet veel veranderd.

Al met al heb ik het idee een aantal interessante dingen te hebben gevonden in de eerste drie (lees: tien) jaar van ons blad. Alvast een kleine spoiler voor de volgende editie: Er zal dan namelijk gekeken worden naar de jaargangen 11 t/m 20. Oftewel,

Vraag aan JC II: Kunt u zich aansluiten bij de uitlatingen van uw collega of houdt u er een andere mening op na?

JC II: Ja, dat geloof is wel; in dit opzicht ben ik van mening; dat kan zo niet langer. Nee.

Vraag: Hoe zou u deze punten in een programma willen samenvatten?

JC II: Luister nu eens: ik studeer scheikunde, chemie beter gezegd ($2H_2 + O_2 = 2H_2O$), daar zijn andere mensen vóór, die dáár weer voor, die dáár weer voor hebben geleerd: laat mij nou met rust ($4H_2 + 2O_2 = 4H_2O$) ik moet doorwerken, ik lig al 3 (drie) minuten achter op het studieprogramma. (2)

Poging tot een analyse.

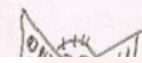
Deze enquête heeft ons de ogen geopend: het is volstrekt onredelijk van een student te eisen dat hij zich met zijn studie bemoeit, terwijl hij er zelf mee bezig is, temeer daar anderen, die weten wat hij wil, zich dag en nacht inspinnen om hem tot het volwaardig lid van een maatschappij te maken.

Wij raden de studieraad dan ook aan om zo weinig mogelijk in de openbaarheid te treden teneinde de studenten niet onnodig te belasten.

ad. 1: opgave. welke dimensie heeft de hier gebruikte grootheid?

ad. 2: opgave; hoeveel Newton is dat?

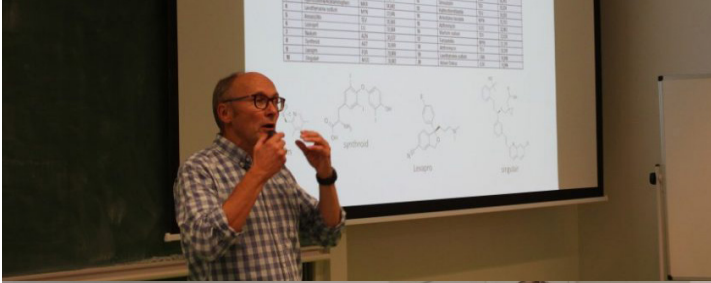
Joost van Duin (tekst)
Daan Frenkel. (MUZIEK)
GILUSTRATIE

LEDENBORREL

Woensdag 30 oktober zal er om 5 uur n.m. in de kantine van het Chemisch Practicum Gebouw een borrel gehouden worden, toegankelijk voor alle ACD-leden. In de loop hiervan zullen de uitslagen van de studieraadsverkiezingen bekend gemaakt worden. De prijs der drankjes is als voorheen 25 centen.

... to be continued

Chemici op avontuur

Dia Dhuit!

Voor de mensen die mij niet kennen: ik ben Marit, 20 jaar, en ik ben nu derdejaars scheikunde. De eerstejaars zullen mij nog niet gezien hebben, aangezien ik het eerste semester van dit jaar in Dublin volg aan University College Dublin. (Tot ik laatst toch opeens op de borrel was, omdat ik even thuis was omdat ik jullie te veel miste) Helaas volg ik hier geen scheikunde, omdat de vakken in de minor niet mogen overlappen met vakken die ik al gedaan heb en ik geen zin had om dat allemaal uit te zoeken. Ik volg hier wel heel interessante andere vakken: History of Science (lijkt op WiA, maar is toch anders), Nazi Germany, War: Antiquity to Present, Irish for Beginners, Creative Writing en Zero Waste Circular Economy.

Dia Dhuit, waar ik mee begon, is het eerste wat ik leerde tijdens Irish for Beginners. Het wordt gebruikt als hallo, maar het betekent iets als: God zijt bij u.

Speciaal voor dit stukje wilde ik een bezoek brengen aan de laboratoria op de campus (eens BEC altijd BEC), maar helaas is dat niet gelukt voor de deadline. Als ik weer terug ben in Nederland kan je me altijd vragen hoe het was, want ik ga zeker een kijkje nemen.

Ik heb wel verhalen gehoord van een vriendin die aan Dublin Institute for Technology studeert, dat het niveau hier ontzettend laag is. Zij doet derdejaars vakken en kreeg een pipet van voor naar achter uitgelegd. Hoeveel een μL nou precies is (een liter gedeeld door duizend en dan nog een keer gedeeld door duizend dus). Toen ze begon over significantie, wist zelfs de leraar niet waar ze het over had en zei hij dat je gewoon twee getallen achter de komma moet gebruiken. Crazy shit.

Dat is een van de nadelen van het studeren in een Engels sprekend land, of misschien in elk land dat niet Nederlands spreekt: je gaat denken in de taal en daardoor verbastert je Nederlands een beetje. Ik heb al weet ik niet hoe vaak gehad dat ik niet op het Nederlandse woord kon komen en dan het Engelse woord moest opzoeken om dan een rare vertaling als 'teneergeslagen' te gebruiken.

Verder zou ik het iedereen aanraden een semester (of een jaar als je er echt zin in hebt) in het buitenland te doen! Je leert ontzettend veel. Misschien niet zoveel van je vakken, want studeren komt een beetje op een laag pitje te staan, maar wel over jezelf, je leert een hele nieuwe stad en cultuur kennen.

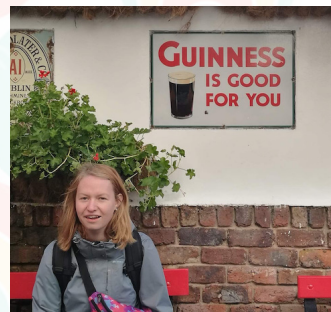
Ik kan Dublin en UCD zeker aanraden als stad en universiteit, wij Nederlanders kunnen er misschien nog wel iets van leren! De mensen in Ierland zijn zo geweldig vriendelijk dat het soms een beetje eng wordt. In UCD zit alles gecentreerd (weer zo'n rare vertaling) op een mega campus. De UvA kan er zelfs misschien nog iets van leren, want wat je hier allemaal op de campus kan vinden: GEWELDIG. Een zwembad, GRATIS sportschool, bioscoop, voetbal-, gaelic football-, rugby- en hockeyvelden.

Het enige nadeel is dat ze hier niet altijd dezelfde luxe hebben als in Nederland. Je moet er niet van opkijken als er opeens geen warm water is, want dat raakt nogal vaak op. En voor het weer hoeft je hier ook niet te komen, want het regent hier net zo veel, als niet meer, als in Nederland.

Het enige nadeel, misschien het ergste van allemaal: hier schenken ze bier in pints, tenzij je om een *half-pint* vraagt. En er zit vaak niet meer dan een vinger schuim op het bier. Nu vraag je je af: wat is daar zo erg aan? Meer bier meer beter? Daar ben ik het zeker mee eens, maar ik ga echt nog moeten wennen aan de 'kleine' biertjes die je in Nederland standaard krijgt.

Ik heb verder niet veel interessants te vertellen denk ik, dus laat ik het maar zo.

Slán!

Vitamins the series: Vitamin A

By Maarten van Dorp

After Casimir Funk isolated a mysterious amine from brown rice that he considered being an “anti-beri-beri-factor”, he coined it the first “vita-mine”. The word ‘vitamine’, now bastardized to vitamin, is a portmanteau of ‘vital amines’ and was to denominate a family of amines that all were essential nutrients. Though not all vitamins are indeed amines, they all are essential nutrients and as such everyone needs to ingest them every once in a while. This means that vitamins A through K are well-known parts of a healthy diet and as such entire industries have been built on supplementing them to our subsistence. And yet, most chemists, including myself, don’t know what the exact structures and functions of the different vitamins are. So what are the different vitamins and what do they do?

This is the first edition in a series that seeks to answer exactly that question. This year every volume of ACiD will include the next article of the series, focussing on the function and structure of one or more vitamins, starting with vitamin A.

As is not uncommon amongst vitamins, vitamin A refers to multiple molecules, namely

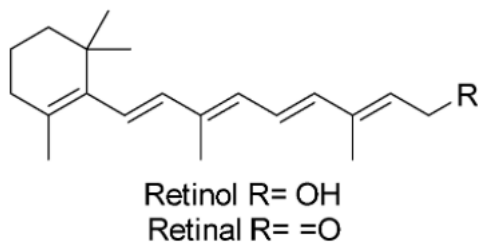

Figure 1: Structure of retinal and retinol

retinol, retinal and their esters, among which the former two are the most important (see figure 1 and note the all-trans conformation). The name of the molecules suggests some

function in the eye and as expected they serve their function in the retina. Together with an opsin protein, retinal makes up the receptor protein rhodopsin, which is at the beginning of the pathway that makes photoreceptor cells release their neurotransmitters after being activated by light. This means that the proper functioning of rhodopsin is central to the monochromatic vision of humans in low-light conditions. When the receptor protein is struck by a photon, the retinal changes from 11-cis-retinal back into its regular all-trans conformation, which consequently causes the opsin and retinal to dissociate in a process called ‘rhodopsin photobleaching’. This bleaching is the reason your eyes take a while to adapt to the dark after being in the light since the rhodopsin has to slowly be recovered over time.

While we are on the topic of vision, it is interesting to shift our attention to carrots for a few seconds. It’s common knowledge that carrots are good for your eyesight, but that this has to do with the very retinal we’ve been discussing is less well-known. Simply looking at the, in my opinion beautiful, structure of β -carotene, the molecule responsible for the orange colour of carrots, should cause some suspicion (Figure 2). By virtue of the fact that the structure of the carotene is almost identical to two retinal molecules glued together, your body uses the former to synthesize two molecules of the latter. This cleavage of carotene into two separate molecules is done by the aptly named enzyme ‘ β -carotene 15,15’-dioxygenase’. Surprisingly though, β -carotene does not express twice the vitamin A activity of retinol. The activity conversion factor actually is closer to 12 μg of carotene for every 1 μg of retinol.

To then use the food as a segue into the next

topic, we arrive at the more sinister side of vitamin A: acute toxicity. An overdose of vitamin A can lead to calcification of several internal organs, changes in consciousness and maybe even acute death (this fact is highly disputed). Since vitamin A is usually stored in the liver, it is highly ill-advised to eat the liver of animals with a vitamin A rich diet. Along these lines, the livers of polar bears can be

considered acutely toxic, something the men of Willem Barentsz had to find out the hard way when they experienced the first ever recorded overdose of the nutrient.

Of course, vitamin A serves a legion of other purposes in the body, but looking into these functions is left as an exercise to the reader.

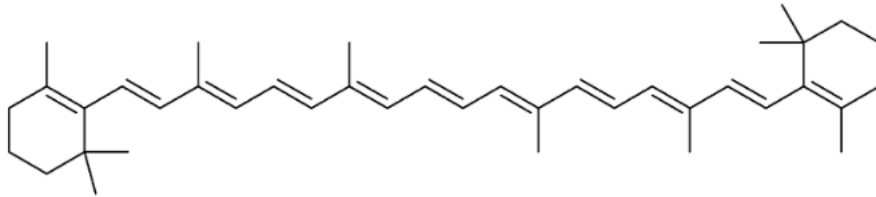

Figure 2: Structure of β -carotene

Ouderwets kalfslever recept met aardappelsalade

Door Ninke Nieuwenhuis

Als je ideetjes nodig hebt voor het eten of gewoonweg een vitamine A tekort hebt (symptomen zijn: droge huid, dof haar, slecht afweersysteem en nachtblindheid) dan is dit het recept voor jou!

Ingrediënten:

H₂O
NaCl
Aardappeltjes
Kalfslever
Spekjes
Boter
Appel
Mayonaise
Citroensap

Stappen:

Breng pan met H₂O en NaCl aan de kook en kook vervolgens hierin de aardappeltjes gaar.

Giet het af en plaats de aardappeltjes in een grote kom. Voeg mayonaise en citroensap toe aan de aardappels en voeg peper en zout toe naar smaak. Plaats hierna de aardappels in de koelkast.

Bak in een koekenpan (op laag vuur) wat spek tot het krokant is.

Voeg hierna voorgesneden ui, knoflook, een klontje boter en appel-partjes toe aan het spek.

Wentel de kalfslever door wat bloem en bak daarna de kalfslever in een aparte koekenpan goudbruin in circa 3 minuten.

Serveer kalfslever met de appelmix en de aardappelsalade on the side!

Uit het leven van marionetten:

Commentaar op cultuur van Maarten van Dorp

Het zal hopelijk niet vaak voorkomen dat een commissaris kritiek levert op een van zijn eigen activiteiten, maar ik zie mij nu, een aantal uur na het uitje naar uit het leven van marionetten van Toneelgroep Amsterdam, daartoe genoodzaakt. Nee, het is gepaster te zeggen dat ik niet mijn ongenoegen wil uiten over de activiteit, maar over de zeer teleurstellende opvoering die het Internationaal Theater Amsterdam onwaardig was. Ongenoegen genoeg.

De avond begon met een onheilspellend stille aula en verrassend lege garderobe. Dat er voordat de deuren open gingen geen koffie geserveerd werd in de foyer bracht uiteraard ook ongemak met zich mee, alhoewel dit met enige mildheid er aan geweten kon worden dat het een studentenavond was en de voorstelling slechts een uur en drie kwartier duurde. Het was ook opvallend dat er gebruik gemaakt werd van de Grote Zaal, in tegenstelling tot de gebruikelijke en modernere Rabozaal, een project dat nota bene leven in is geblazen met hulp van Toneelgroep Amsterdam. Met het gebruik van de Grote Zaal werden niet alleen de gebrekkige toeschouwersaantallen benadrukt, maar kreeg het leeuwendeel van het publiek een minder overzichtelijke zitplaats dan anders het geval was geweest. Waarschijnlijk werd er voor ADE een feestje gebouwd in de Rabozaal en moest de toneelgroep plaats maken. Was het maar ook zo'n fuif geweest in de Grote Zaal.

Het decor was simpel, vermoedelijk om de droomachtige en dissociatieve staat van de hoofdpersoon te reflecteren. Men zou dus van de zeer begaafde technici van het ensemble kunnen verwachten dat het wisse-

len van set dus beter dan vlekkeloos verloopt. Maar nee, het mocht niet zo zijn; in een van de eerste scènes bleef een van de tl-buizen die uit het plafond naar beneden zakten hangen aan het raamwerk boven het podium, om zich vervolgens wild zwaaiend weer te onthechten. Daarnaast maakte het stuk gebruik van projectorschermen die op eenzelfde manier uit het plafond neerdaalden, waarop vervolgens tekst en video van de acteurs geprojecteerd werd. Dat dit een interessant visueel effect leverde werd deels teniet gedaan doordat iemand van de technische dienst tijdens het opstaan tegen een beamer aanstootte, met als gevolg dat er een hinderlijke lijn over het neergedaalde doek op de achtergrond van het podium werd geprojecteerd. Dat dit soort kleine, maar niet te verwaarlozen, zaken fout gingen suggereerde dat het de stagiaires waren geweest die de hand hadden geslagen aan de enscenering van het stuk; waarschijnlijk was de reguliere crew bij het feest in de Rabozaal.

Maar natuurlijk staat het daadwerkelijke acteerwerk centraal in een theateropvoering, daar is Internationaal Theater Amsterdam zich van bewust. Toch liet de voorstelling het in de aspect ook afweten. Niet alleen was het acteerwerk van Steven van Watermeulen (als Mogens Jensen de psycholoog -waar was trouwens Bart Slegers?-) maar ook dat van Eelco Smits (als hoofdpersoon Peter Egerman) houterig en voelde het ongewoon onvolwassen. Dit terwijl het hier gaat om een reprise bij een buitengewoon goed doorgewinterd gezelschap. Zelfs een dappere poging het stuk interessant te maken met het lid van Eelco Smits en de borsten Eva Heijnen viel op zijn blote gat. Dat Celia Nufaar (als Coderlia Egerman) halverwege het stuk haar tekst vergeten was, was

1:45 uur voor de catastrofe

Zoals men zich kan voelen na het bijwonen van *uit het leven van marionetten*.

Spel en decor brachten soms interessante scènes.

de doodssteek voor de opvoering. Dit soort uitglijdende verhalen worden vergeven wanneer het gaat om STA! (Studenten Toneel Amsterdam red.), maar van internationaal geroemde acteurs mag men wel degelijk beter verwachten.

Dan moeten er nog enkele woorden gerept worden over de onderliggende verhaallijn. De centrale figuur is Peter Egerman, die een gecontroleerd en succesvol leven zou lei-

den, maar helaas door het spel en de tekst tot een pathetische, moorddadige en suïcidale bal gehakt was gereduceerd. Meermaals heb ik mij hardop afgevraagd wat er precies zo succesvol zou zijn aan een man die in zijn blote lul overweegt van een dak te springen. Ook zijn psychiater, Mogens, getuigde van dusdanig weinig personage dat hij wel van zijn eigen Xanax gesnoept moest hebben. Hoop werd overigens geboden door het spel van Janni Goslinga (als Katarina Egerman) die met veel woede en geraas emotie wist te persen uit haar man. Helaas was Katarina's tijd op het podium beperkt, want haar relatie met Peter was een van de kortstondige hoogtepunten van de avond, zeker de uitbarsting van achtergehouden spanning naar het eind van de voorstelling bracht de nodige reuring in de plot. Al met al was de hoeveelheid informatie die het publiek was verstrekt summier en de overweging dat het gehele stuk zich af had gespeeld in een koortsdroom maakt het geheel er niet duidelijker op.

Enfin, waarschijnlijk ben ik te kritisch. Alles overwegende was het een gezellige avond en heeft uit het leven van marionetten tijdens de nabesprekingen tot interessante discussies geleid. Dat Toneelgroep Amsterdam met hun spel tot op het bot kan roeren is zeker en dat maakt het des te meer jammer dat dat deze keer niet is gelukt. Laten we hopen dat er zich een mogelijkheid voordoet *A little life of The fountainhead* bij te wonen, zodat ITA zich opnieuw kan bewijzen. Tot die tijd kan ik jullie alleen aanraden de trailers van de bovengenoemde opvoeringen op YouTube te kijken en de desbetreffende boeken te lezen, wellicht dat dat van de volgende poging het grote succes maakt dat de vorige had kunnen zijn.

In 50 jaar is er veel veranderd maar ook veel niet

Het Hoe en Waarom I.

Zijn wij ondemocratisch in ons optreden? Eisen we een heel Maagdenhuis voor ons op zonder een ander ook maar een tegel te gunnen? Nemen we het volle pond en geven we een ander geen gram? Als dit de reactie is op wat in de laatste weken is gebeurd is, dan moet de verbittering wel erg toegenomen zijn.

Dat velen wakker geschud zijn, is een belangrijk succes van de actie. Want doel blijft democratisering en het middel daartoe is het interesseren van alle betrokkenen. Of de voorstellen die nu ineens ter tafel verschenen zijn ooit resultaat zullen opleveren, mag gezien documenten die onlangs openbaar geworden zijn, betwijfeld worden. Druk door middel van acties zal steeds uitgeoefend moeten worden. Want het gaat erom, dat alle bij de universiteit betrokkenen de gelegenheid krijgen om uit te maken, ieder voor zich, wat een aanvaardbare leef- en werkgemeenschap voor hem/haar is.

Door Robin Schatens

In 50 jaar blad is er veel veranderd. Zo was het blad vroeger een stuk journalistieker dan nu. Het jaarverslag van 1967-1968 wordt het blad een 'onafhankelijk opinieblad' genoemd. "in dit blad zal een poging gedaan worden om de studenten zich bewust te doen worden van hun problematiek, van hun studiesfeer." Hoewel dat doel de afgelopen jaren enigszins onderbelicht is gebleken blijven de thema's van toen actueel. Op de hierboven zien we een tweetal stukjes uit het blad van 1969 over de eerste maagdenhuisbezetting. De UvA was net zelfstandig geworden en de roep om medezeggenschap leidde tot een grootschalige bezetting van het bestuursgebouw, discussies en acties op alle faculteiten. Sindsdien is het Maagdenhuis minstens 10 keer bezet, waarvan de laatste keer in 2015. Weer was er kritiek op het gebrek aan inspraak en diversiteit. En vorige maand was er weer een bezetting, deze keer van het PC Hoofthuis. Hoe staat het nu met de medezeggenschap binnen de UvA en zijn de bezettingen terecht?

De medezeggenschap heeft de afgelopen jaren laten zien, dat ze bij grote situaties, zoals de fusie tussen de bètafaculteiten van de VU en UvA effectief zijn, maar over het algemeen lijken ze vrij weinig te bereiken. Dit komt omdat na de verdieping van zeggenschap voor studenten in de jaren 70 eerst een andere uitbreiding, de inspraak in bijna alle bestuurlijke beslissingen, door de invoering van de MUB (Modernisering Universitaire Bestuursstructuur) grotendeels werd weggenomen. Zeggenschap werd op bijna alle fronten medezeggenschap. Hieruit volgde meerdere studentenprotesten en bezettingen, die deels terecht waren.

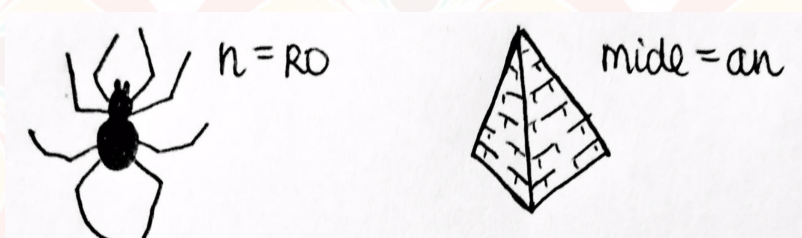
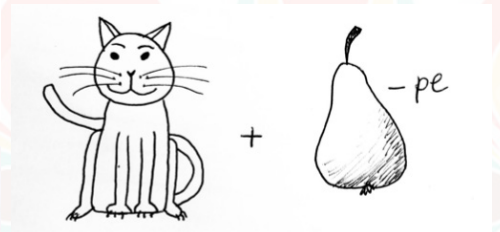
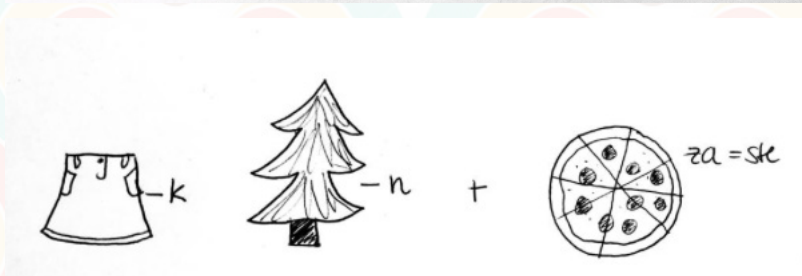
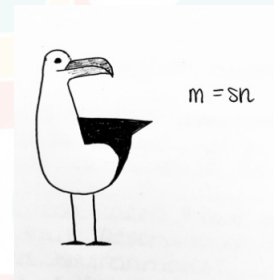
De democratie binnen de universiteit nam af en is na de Maagdenhuisbezetting van 2015 weer deels toegenomen. Zo is het 10-puntenplan om de universiteit democratischer te maken ontstaan. Nu, drie jaar later, is er een groep studenten die vindt dat dit allemaal te langzaam gaat en de noodzaak zag om het

P.C. Hoofthuis te bezetten. Naar mijn mening is dit de allerdomste bezetting in de geschiedenis van UvA-bezettingen. Waar bij eerdere bezettingen studenten vooral boos waren op het CvB en in mindere mate op Den Haag, kwam deze bezetting op een moment waarop het CvB ook boos was op Den Haag. Het was de WOinActie-week; de hele week protesteerde docenten en andere medewerkers tegen verdere bezuinigingen en stijgende werkdruk in het hoger onderwijs. Er was een gezamenlijk protestfront van medewerkers en studenten, strijdend voor een betere universiteit, en toch was er een klein groepje dat dit niet genoeg vond en de aandacht naar zich trok door een gebouw te bezetten. Ondanks dat de meeste van hun pijlers exact hetzelfde waren als die van WOinactie, hadden zij bedacht dat dit het ideale moment was om het diversiteitsbeleid aan te kaarten. Het gebrek aan diversiteit in het onderwijs en op de universiteit was volgens hen een dusdanig groot probleem dat zij de samenwerking tussen stu-

denten en medewerkers uit het hele land in één dag teniet deden, daarbij buiten beschouwing latend of hun punt terecht is. Dus zijn de bezettingen terecht? Nou de meeste wel, maar de meest recente zeker niet.

En de medezeggenschap? Nou die heeft betere tijden gekend en dat ligt eraan dat de UvA steeds bureaucratischer is geworden, maar ook aan het gebrek aan interesse. Zo stemden bij de laatste studentenraadsverkiezingen slechts 15,6% van de studenten. Hierdoor is de kracht van de studentenraad veel minder, omdat bestuurders gemakkelijker kunnen zeggen dat zij toch niet de stem van de student zijn. Verder is er nog veel meer mis in de medezeggenschap, maar vooral door bezuinigingen. Gelukkig is het heel makkelijk om zelf een stap te zetten ter verbetering, namelijk stem en zorg voor een historisch hoge opkomst. Of ga een stap verder en stel je verkiezbaar.

Rebussen

EEN STUKJE WIT VOOR DE ZWARTKIJKERS